

Partilovnemnda

Årsrapport 2010

Partiloven § 26 pålegger Partilovnemnda å avgi en årlig rapport til departementet om sin virksomhet. Dette er rapporten for 2010.

Rapporten skal etter partiloven § 26 overleveres innen 1. oktober året etter, og denne fristen er i år ikke overholdt. Det skyldes at nemnda hadde årets andre møte 6. oktober 2011 og ønsket å behandle rapporten i plenum før oversendelse til departementet. Rapporten ble enstemmig godkjent av nemnda i møte 6. oktober 2011. Et nemndsmedlem var fraværende, men hun ga før møtet sitt samtykke via e-post.

1. Oppnevning

Partilovnemnda ble oppnevnt ved kgl. resolusjon 3. mars 2006, med funksjonstid til 31. desember 2011.

Følgende medlemmer ble oppnevnt, og har fungert i hele perioden som dekkes av denne rapporten: Ørnulf Røhnebæk (leder), Paul Inge Severeide, Liv Zazzera, Mali Grete N. Aksnes, Karl Erik Høegh.

2. Møtevirksomhet

Nemnda hadde to møter i 2010, 10. mai og 7. oktober. Begge ble avholdt i leide lokaler på Gardermoen. Noen vedtak er truffet i nemndsmøte, men de fleste vedtak er truffet etter sirkulasjon av utkast med påfølgende drøftinger per e-post. Dette har fungert tilfredsstillende.

3. Nemndas adresse, sekretariat og hjemmeside

Nemndas leder er sekretær for nemnda.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane er postmottak og utfører arkivtjenester for nemnda. Nemnda har egen hjemmeside med adresse www.partilovnemnda.no.

4. Sakstilgangen

Nemnda behandler 3 kategorier av saker:

a) Klager på vedtak i Partiregisteret (§ 8-saker)

Det inkom 1 sak etter § 8 i 2010. Dette var en klage fra partiet Demokratene, organisasjonsnummer 984 806 663, på Partiregisterets vedtak 12. april 2010 om å nekte å godkjenne navneendring for partiet til "Demokratene i Norge". Klageren rettet seg seinere etter Partiregisterets vedtak, og trakk deretter klagen. Nemnda henla saken.

b) Klager på vedtak om tildeling av statlig partistøtte (§ 15-saker)

Det inkom ingen saker i denne kategorien i 2010. Saken fra 2009, se fjorårets årsmelding, vedrørende mulige konsekvenser for retten til statsstøtte ved en sammenslåing av Venstre i Aust- og Vest-Agder, ble ferdigbehandlet i mai 2010, i form av en tolkningsuttalelse.

c) Saker om tilbakeholdelse av partistøtte

Partistøtte i 2010

Nemnda ble i mars 2010 forelagt et spørsmål fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om hvilke konsekvenser det skulle få for statstøtte til Holtålen-lista, bestående av Høyre, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, at det var usikkert om det fantes et lokallag av KrF i kommunen. Lista fikk ved valgte i 2007 nesten 37 % av stemmene.

Nemnda vedtok 10. mai 2010 – uten å ta stilling til om det fantes et partilag av KrF i kommunen – at partistøtta til Holtålen KrF uansett skulle holdes tilbake for 2010. Fra vedtaket siteres:

Dersom partilaget Holtålen KrF finnes, har laget gjennom 4 år unnlatt å sende inn inntektsoversikt etter partiloven § 18. Et vedtak om tilbakeholdelse av partistøtte for 2010 er derfor godt begrunnet.

Dersom Holtålen KrF ikke finnes, foreligger det en fellesliste som ikke oppfyller vilkårene for støtte etter partiloven § 13 fjerde ledd, og hele lista skulle som et utgangspunkt mistet støtta. Av hensyn til de andre partiene, som nemnda legger til grunn at var i aktsom god tro med hensyn til om Holtålen KrF formelt sett fantes da felleslista ble etablert i 2007, er det likevel kun den fjerdedelen av støtta som går til ”KrF-grupperingen” som bør holdes tilbake.

Det er tidligere praksis for at når ett av flere partier på en fellesliste som er støtteberettiget etter § 13 fjerde ledd ikke innberetter, treffes det vedtak om tilbakeholdelse kun for dette partiet. Det (de) andre partiene som var med på felleslista får fortsatt støtte.

Partistøtte i 2011

Nemnda mottok 28. september 2010 melding fra Statistisk sentralbyrå (SSB) om at antall innberetningspliktige partilag i 2010 var beregnet til 3212. SSB opplyste at 99 aktive partilag per samme dato ikke hadde sendt inn inntektsoversikt for regnskapsåret 2009. Videre oversendte SSB en liste på 10 lag som var meldt som nedlagt av det aktuelle partiets hovedorganisasjon, og en liste på 37 lag som SSB av andre grunner anså som nedlagte/inaktive partilag.

Ved en nærmere gjennomgang av partilagene framkom at det blant de 99 lagene som ikke hadde rapportert, var flere lag som ikke hadde fått stemmer ved valgte i 2007 eller som var med i listesamarbeid som utelukker statsstøtte (samarbeid med ad hoc grupperinger). Lagene er derfor allerede avskåret fra partistøtte, og nemnda foretok seg ikke noe ytterligere overfor disse lagene. Dette var i samsvar med tidligere års praksis med henleggelse av saker der tilbakeholdelse av partistøtte ikke har en praktisk realitet som sanksjonsmiddel.

Videre viste gjennomgangen at enkelte av de lagene som ble ansett som inaktive/nedlagte hadde fått stemmer i 2007. Dersom disse tidligere i valgperioden hadde søkt om støtte, forelå det følgelig en risiko for at lagene på nyåret 2011 automatisk ville få overført statsstøtte til den tidligere oppgitt konto om ikke nemnda traff vedtak om tilbakeholdelse av støtte.

Basert på denne opprydningen, fikk 104 partilag i brev 15. oktober 2010 varsel om mulig vedtak om tilbakeholdelse av partistøtte. Lagene ble gitt frist for skriftlige merknader til 8. november 2010.

4 av lagene svarte tilfredsstillende og/eller det ble avdekket at lagene hadde kommet på mangelslista ved en feil. For de øvrige 98 lagene ble det i løpet av desember 2010 truffet vedtak om tilbakeholdelse av partistøtte for 2011. Dette gjaldt:

Arbeiderpartiet (13)

Lyngdal Arbeiderparti
Nærøy Arbeiderparti
Vevelstad Arbeiderparti
Rødøy Arbeiderparti
Beiarn Arbeiderparti
Evenes Arbeiderparti
Værøy Arbeiderparti
Vestvågøy Arbeiderparti
Bø Arbeiderparti
Lavangen Arbeiderparti
Dyrøy Arbeiderparti
Torsken Arbeiderparti
Skjervøy Arbeiderparti

Demokratene (9)

Demokratene Østfold
Demokratene i Akershus
Demokratane Kvinesdal
Demokratane Sund
Demokratane Fjell
Demokratane i Sogn og Fjordane
Demokratene i Møre og Romsdal
Demokratene i Nordland
Demokratene i Troms

Fremskrittspartiet (3)

Stor-Elvdal Fremskrittsparti
Tynset Fremskrittsparti
Sel Fremskrittsparti

Høyre (3)

Re Høyre
Norrdal Høgre
Steigen Høyre

Kristelig Folkeparti (3)

Flesberg KrF
Porsanger KrF
Finnmark Kristelig Folkepartis Ungdom

Kristent samlingsparti (2)

Kristent Samlingsparti Sarpsborg
Kristent Samlingsparti Hå

Kystpartiet (4)

Kystpartiet i Sandnes
Kystpartiet i Bardu
Kystpartiet i Nordkapp
Kystpartiet i Vadsø

Pensjonistpartiet (4)

Rælingen Pensjonistparti
Pensjonistpartiet Time
Røros Pensjonistparti
Karmøy Pensjonistparti

Rødt (11)

Rødt Ås
Rødt Frogn
Rødt Fet
Rødt Rælingen
Lørenskog Rødt
Rødt Eidsvoll
Øvre Eiker Rødt
Lier Rødt
Rødt Sandnes
Raudt Os
Raudt Fjell

Samefolkets parti (4)

Samefolkets parti Finnmark
Samefolkets parti Kautokeino
Samefolkets parti Karasjok
Samefolkets parti Nesseby

Senterpartiet (8)

Nesodden Senterpartiet
Sandefjord Senterparti
Hægebostad Senterparti
Askøy Senterparti
Narvik Senterparti
Nordkapp Senterparti
Lebesby Senterparti
Båtsfjord Senterpart

Sosialistisk Venstreparti (13)

Råde SV
Ringebu SV
Hemsedal SV

Sande SV
Tjøme SV
Aust-Agder SU
Gjerstad SV
Lindesnes SV
Osen SV
Verran SV
Gratangen SV
Kautokeino / Guovdageaidnu SV
Båtsfjord SV

Venstre (21)

Eidsvoll Venstre
Vestre Toten Venstre
Hole Venstre
Flesberg Venstre
Tinn Venstre
Birkenes Venstre

Songdalen Venstre
Sokndal Venstre
Aurland Venstre
Stryn Venstre
Høylandet Venstre
Overhalla Venstre
Bindal Venstre
Herøy Venstre
Leirfjord Venstre
Nesna Venstre
Vestvågøy Venstre
Karlsøy Venstre
Guovdageaidnu Venstre
Sør-Varanger Venstre
Finnmark Unge Venstre

I november 2010 ble SSB og Partilovnemnda klar over – etter en nærmere gjennomgang av de offisielle valgresultatene – at 16 av de partilagene som SSB, på bakgrunn av meldinger om nedleggelser fra partienes hovedorganisasjoner våren 2010, helt hadde tatt ut av populasjonen, likevel kunne bli mottakere av partistøtte for 2011. Brev med varsel om tilbakeholdsvedtak ble sendt 3. desember 2010, med merknadsfrist 27. desember 2010.

På bakgrunn av innkomne svar, ble tre saker henlagt, mens det i februar 2011 ble truffet vedtak om tilbakeholdelse av statsstøtte for 2011 for følgende 13 partilag:

Flatanger SV
Demokratene Bærum
Demokratene Lørenskog
Demokratene Røyken
Demokratene Hurum
Demokratene Sandefjord
Demokratene Larvik
Demokratene Svelvik

Demokratene Sande
Demokratene Øygarden
Demokratane i Ålesund
Demokratene Stranda
Demokratene Unge i Hordaland

Nemnda har våren 2011 mottatt fem omgjøringsbegjæringer vedrørende tilbakeholdsvedtak for 2011. Ingen av begjæringene er tatt til følge.

5. Administrative spørsmål

Det har også i 2010 vært et problem at nemnda ikke har fast sekretærbistand. Fordi nemnda er avhengig av hvilken ledig tid nemndsleder måtte ha, har flere saker blitt for gamle.

Nemnda har ved hjelp av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane holdt nettsida noenlunde oppdatert.

Gardermoen, 6. oktober 2011